

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

3. Quem effectum habeat suspensio alternatiua ab officio vel beneficio,
conditionalis, & determinata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

penitens ab ea liberari, nullatenus poterit eos fructus percipere; qui voluntarie eam priuationem sustinet: vt bene aduertit Panormit. in cap. pastorals. §. verum. num. 2. de appellacionib. Vgolin. tab. 4. de censur. c. 8. §. 7. n. 2. Iacob. de Grassis. lib. 4. de iur. aur. cap. 2. num. 6. Sayrus lib. 4. thesauri. cap. 6. §. 13. Bonac. disp. 3. de censur. pun. 2. n. 14. At si suspensio non in contumaciam, sed in penam delicti commissi fuerit imposita, ita vt in voluntate suspensi constitutum non sit ab ea liberari, poterit suspensus eam partem fructuum sibi applicare, quæ necessaria fuerit, ne mendicari cogatur, iudexque suspensionem ferens tenetur eam partem designare. Sicuti tradit Glossa in cap. cum vintoniensis, verbo admissum. & ibi Panormit. n. 10. de electione. Sayrus plures referens lib. 4. cap. 6. num. 12. Suar. disp. 27. sect. 2. num. 3. Coninch. disp. 15. dub. 2. conclus. 6. Bonacina dicto pun. 2. num. 14. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 1. cap. 1. num. 4. Gasp. Hurtado. tract. de suspens. difficult. 4. num. 10. Etenim Ecclesia vt status dignitatis honori. & decori consulat, hanc in suspensionem benignitatem exercet. Quinimo Stephan. Dauila 2. p. c. 6. disp. 6. dub. 1. conclus. 1. §. 2. & 3. par. disp. 2. dub. 2. concl. 6. Gasp. Hurtado. tract. de suspens. difficult. 4. num. 10. nec dissentit Layman. loco citato, existimant suspensionem recipere posse fructus beneficii correspondentes labori cum seruando beneficio impendit, qui que substituto concederentur, quia hi non tam sunt beneficii fructus, quam stipendium laboris impensum. Quod verò Petr. Nauarra lib. 2. de resit. c. 2. n. 237. asserit suspensio à beneficio non esse fructus beneficii denegandos, quouque à iustice per sententiam condemnatur, admittendum non est; vt bene reprobatur Gasp. Hurtado supra, quia suspensio à beneficio hanc fructuum priuationem ipso facto inducit, sicut suspensio ab officio officij priuationem.

§. III.

Quem effectum habeat suspensio alternatiua ab officio, & beneficio conditionalis, & determinata?

- 1 Si suspensio alternatiua ab officio, vel beneficio feratur, nullum effectum producat, nisi contrarium aliqui afferant.
- 2 Suspensio determinate prolata suscipere determinationem potest ex materia, loco, & tempore.
- 3 Qualiter tempus computandum sit.
- 4 Suspensio sub conditione lata, cessat conditione appositâ.

Aliquando suspensio profertur sub disunctione, ab officio inquam vel beneficio, & inter Doctores controvertitur, quem effectum habeat? Variæ sunt de hac re sententia. Nam Glossa in cap. de Crapula, verbo beneficio. De vita, & honest. clericor. & in cap. laicos, verbo ab officio. Et ibi Hostiens. & Panormitan. n. 7. de clerico excommunicato, tr. tenent tamen sub dubio vtamque suspensionem ab officio, & beneficio comprehendere: nam cum nulla adsit ratio, ob quam magis ab officio suspensionem, quam ad suspensionem officij referatur, nec illa sententia iniuriosa sit, censenda est vtamque suspensionem comprehendere. Alij, è quorum numero est Gasp. Hurtado tract. de suspens. difficult. 4. num. 11. existimant in voluntate suspensum esse effectum huius censuræ, sicuti cum pena pecuniaria, vel exilio quis condemnatur. Quod si reus noluerit eligere, vt teneatur, vtamque suspensionem credendum est ex mente legislatoris, affici.

Sed verius censio prædictam sententiam sub dicta forma prolatam nullum effectum ipso iure producere, argum. leg. 3. Cod. de sentent. qua sine certa quant. profer. vbi deciditur sententiam incertam, & indeterminatam nullam esse: at sententia suspensionis lata sub illa forma indeterminatiuam, & incertitudinem habet. Ergo, &c. Neque est verum obligatum esse delinquentem eligere qua suspensione affici vellet, nam hæc obligatio non attingitur ante delictum commissum, vt de se constat; commissio autem delicti statim in suspensionem incidere debet; aliàs non esset suspensio ipso iure. Ergo non potest ab electione delinquentis dependere. Præterquam quod alienum est quemlibet obligare suam poenarum executores esse. Neque est simile de sententia condemnatoria ad solutionem pecuniæ, vel exilij, quia hæc non auerit delictum, sed post delictum commissum feruntur, ideoque compelli potest delinquens, vt vnum è duobus eligat. Quocirca si in aliqua Extrauag. reperitur suspensio sub illa forma lata, credendum est voluisse Pontificam non ipso iure ferre suspensionem, sed sensum esse ipso facto & iure prædictum delinquentem subiectum esse suspensioni ab officio, vel beneficio, quam Pontifex determinauerit. Atque ita docent Panormit. in cap. laicos. num. 7. de clerico excommunicato. ministrante. Syluest. verbo suspensio. num. 5. Tabiena. Ferd. de Castro. Sum. Mor. Pars V L

& Rosella ibi. Nauarra. cap. 27. num. 16 t. Maiol. lib. 2. de irregularit. cap. 19. num. 14. vers. prima declaratio. Henric. lib. 13. cap. 12. num. 4. Ludouic. Lopez 2. p. instructor. num. 97. vers. vlt. Vgolin. tab. 1. de censur. c. 20. §. 3. num. 4. Vivald. cand. aur. tit. de susp. n. 155. Sayr. lib. 4. thes. cap. 7. n. 3.

Si verò de suspensione determinata loquamur, constat ex superioribus dictis sententiam suspensionis tam ab officio, quam à beneficio recipere determinationem posse tum ex materia, tum ex loco, tum ex tempore. Ex materia suspensio ab officio recipit determinationem, si sit lata ab officio tantum ordinis, vel ab aliquo actu iurisdictionis, vel ordinis, & non ab omnibus. Similiter suspensio à beneficio determinata censetur, si sit suspensio à beneficiis quæ in vno loco habes, & non à beneficiis alterius loci, iuxta cap. cupientes, & c. compromissarius de electione lib. 6. Vel si lata suspensio sit quoad partem fructuum, & non quoad omnes, prout fieri posse tradit Glossa in Clement. cupientes de Penis, & somitur ex Clement. de vita, & honesti clericor. vel si suspensio feratur à beneficiis de presenti obtentis, vti habetur in dicta Clement. 2.

Quoad locum suspensio determinata esse potest, si pro vno tantum loco feratur, quo posito extra illum locum ita liberam personam relinquit, ac si suspensio e caret; quia sententia nequit suos limites excedere, & priuatio officij, vel beneficii in vno loco reliquorum concessio est. argum. textus Nonne de presumpt. & leg. cum prator. ff. de iudicis.

Quoad tempus autem determinata suspensio erit, si fiat per mensem, per annum, vel annos; qua determinatione posita absque alia abfolutione cessat suspensio illo tempore finito, vt tradit Glossa, Clement. 2. verbo donec, de Decimis. & in c. sacro de sentent. excommunicat. & in cap. 1. eodem titul. in 6. Innocent. & Abbas in cap. cum bona, de arate & qual. Iacob. de Grassis lib. 4. de iur. cap. 3. num. 14. Alfons. Vivald. tit. de suspens. num. 180. Sayrus lib. 4. thesauri. cap. 8. n. 23. Suar. disp. 26. sect. 1. num. 14. Durante illo tempore suspensio tolli non potest, nisi ab eo à quo lata est, vel eius superiore, quia inferior nequit superioris sententiam immutare, vt recte aduertit Sayrus supra.

Solum est difficultas qualiter hoc tempus computandum sit, maxime cum incepto anno, vel mense suspensio contrahitur? Et in primis certum esse debet computationem incipiendam esse ab eo die, & momento quo est contracta suspensio, quia ab eo puncto sententia executioni mandata est, sicuti colligitur ex Glossa in cap. prouida, verbo annum continuum, de electione lib. 6. & tradit Bald. leg. 3. ff. si quis cautionibus. Vgolin. tab. 4. de censur. cap. 15. num. 2. Sayrus lib. 4. thesauri. cap. 8. numero 2. Bonacin. tom. 1. de censur. disputat. 3. punct. 3. numero 2. Neque obest diem termini non esse in termino numerandum, argument. cap. 1. & ibi Glossa, verbo proponitur de resit. spoliator. lib. 6. & lafon. in leg. 1. num. 20. ff. si quis cautionibus. Quia id intelligendum est de his sententiis, quæ secum non trahunt executionem, non verò de censuris ipso iure latis, quæ secum executionem ferunt. Vt deciditur cap. Pastoralis. §. verum de appellacionib. Finitur autem computatio, si per mensem suspensio sit eo die mensis sequentis, quo in antecedenti incepit. V. g. contracta est tertio Ianuarij finitur tertio Februarij, & eadem computatio facienda est in suspensione per annum, computandum inquam esse tempus ab eo die, & momento quo contracta suspensio est, vt que ad alium similem diem, & horam anni sequentis, eo quod hæc sit communis, & frequens annorum, & mensium computatio, quæ in interpretatione legum, & maxime poenaliu spectanda est. Vti docent alii relatis Vgolin. tab. 4. de censur. cap. 15. n. 2. Sayrus lib. 4. cap. 8. num. 4. & 5. Bonac. de censur. disp. 3. p. 2. num. 3.

Quod si eo tempore suspensionis interueniat bissextus grauis est inter Doctores controversia, an ille intercalaris computandus sit in suspensione per mensem, vel annum apposita, ita vt in illo mense, vel anno continueatur, ac si bissextus non esset, vel potius numerandus sit distinctus, & extra numerum mensis, vel anni? Ratio difficultatis est, quia esto sit dies distinctus pro vno tamen die cum precedenti computatur, spectata communi computatione: vti habetur cap. qualis sit fin. de verbor. significat. & leg. cum bissextus ff. eodem. & in leg. 1. §. minorem. ff. de Minoribus. Cæterum omnino dicendum est diem illum intercalarem habendum esse vt distinctum, & extra numerum mensis, vel anni computandum. Vti docuit Gloss. in c. 2. verbo, anno 55. distinct. & cap. qualis. §. fin. de verbor. sign. & ibi Panorm. n. 4. Sylu. verbo susp. q. 5. Henr. lib. 3. c. 3. n. 2. Vgol. tab. 4. de cens. 15. §. 1. n. 3. Sayr. lib. 4. thes. cap. 8. n. 2. Bonac. r. 1. de cens. disp. 3. p. 3. n. 5. Ratio est, quia mensis, vel annus maxime in materia poenali accipiendus est iuxta communem vtum: at bissextus extraordinarius est, ergo ex illo non est computandus mensis. Et confirmari potest ex leg. cum hares. §. Sitchus. si haredi, ff. de Statu liberor. vbi deciditur libertatem promissam seruienti per annum, acquiri si seruiat 365. diebus, eo quod hæc materia fauorabilis sit, at eadem fauorem continet à suspensio-

ne libertas. Ego bisextus non debet intrare in numero anni, vel mensis, sed vt dies distinctus computari. Neque obest vt diem vnum, & indistinctum computari, & mensis & annum constitueret; quia id verum est quoad annum, & mensium numerationem, sed non quoad circulum solis, & lunæ, a quo proprie annus, & mensis computatur: vt notauit Glossa in dicto *casu*, *verbo qui duo*. Perterquam quod in fauorabilibus bisextus pro vno die habetur. Secus in penalibus, & in contractibus, argum. *leg. 2. ff. de diuersis, & temporal. prescriptioib.* Ab hac doctrina censuram excipiendam suspensionem latam per quadriennium, eo quod dies bisextilis ad illius complementum omnino pertineat, cum Sol, & Luna suum cursum quolibet anno conficiant, spatio 365 dierum, & sex horarum, quæ sex horæ continuatæ vnum diem quolibet quadriennio necessario constituunt. Sicuti alius reletus aduertit Sanchez, *lib. 4. in decalog. cap. 35. num. 3. & in present. Bonac. 1. 1. de censur. disp. 3. p. 3. num. 6.*

Verum si suspensio sub aliqua conditione feratur, illud est certum cessare conditione apposita, quia solum apponitur, quousque apponatur conditio. Hæc autem conditio pendere potest à voluntate suspensæ, vel à voluntate suspendentis. A voluntate suspensæ pendet, si suspensio apposita sit sub hac conditione, quousque satisfacta, quousque delicti poeniteas. Quo casu in tua voluntate situm est à suspensione liberari satisfactione, vel poenitentia exhibita, quia prætas id quod pro termino fuit in sententia appositum. Vt notauit Sayrus *lib. 4. thesauri, cap. 8. num. 14. & 16.* At si conditio è voluntate ferentis censuram, vel ab alio tertio pendet, vt si lata fuerit suspensio, quousque ferens suspensionem aliud disposuerit, vel iuxta suum beneplacitum, oportet vt aliud disponat, vel eius beneplacitum cesset, vt suspensio cessare intelligatur. Ea tamen est differentia inter has condiciones, quod illa conditio donec aliud sit dispositum non censuræ perfici morte ferentis censuram, quia per mortem non aliud disponitur: at illa conditio donec tibi placuerit, morte completa est, quia succedente morte tum beneplacitum cessat, vt tradit Felin. *cap. 1. num. 7. de iudicij.* Suar. *disp. 26. sect. 1. circa finem.* Moneat tamen Doctores, specialiter Sayrus *lib. 4. cap. 8. num. 17.* suspensionem ad beneplacitum Prælati, non esse in suspensione dependendam, nisi quantum ad eius correctionem necessarium fuerit iuxta Conc. Trident. *sess. 25. cap. 3. de reformat.*

PUNCTUM VI.

Quod peccatum sit violare suspensionem, & quæ poenitentia sit violentibus impolita?

1. *Grave peccatum est ex suo genere suspensionis violatio.*
2. *Eximitur suspensus ab officio non denunciatus, si ad petitionem aliorum fidelium officia ministrare.*
3. *Suspensus denunciatus nullatenus potest extra urgentissimam necessitatem officia à quibus est suspensus, exercere.*
4. *Ob violationem suspensionis in ordine irregularitatis contrahitur.*
5. *Quod verum est, esto pro determinato tempore suspensio apposta sit.*
6. *Ob nullam viam violationem suspensionis irregularitatis contrahitur.*
7. *Qualiter suspensus irrationem, & annulationem actus incurrat.*

Solus suspensus violare proprie suspensionem potest, quia solum ipsi usus officij, vel beneficii iuridicus est, reliqui vero solum peccare possunt, quatenus occasio fuerint dictæ violationis. Certa igitur sententia est suspensum ab officio, vel beneficio ex suo genere mortale peccatum committere, si suspensionem transgrediat, quia continent Ecclesiæ præceptum, & grauem illius censuram: sicuti tradit Nauarr. *cap. 27. num. 168.* Henric. *lib. 13. cap. 33. numero 1.* Tolet. *lib. 1. cap. 14.* Sayrus *lib. 4. thesauri, cap. 1. num. 8.* Suar. *disp. 26. sect. 2. num. 1.* Auila *3. p. 1. disp. 3. dub. 2.* Coninch. *disp. 15. dub. 2. num. 17.* Reginald. *lib. 32. tract. 2. num. 31.* Bonac. *1. de censur. disp. 3. punct. 4. num. 1.* Dixi ex suo genere, nam aliquando ex paritate materie transgressio suspensionis venialis esse potest, vt in suspensio à iurisdictione receptio vnius testis, & in suspensio ab ordine, minorum ordinum exercitum, quia frequenter ab iis qui nullo sunt ordine insigniti præstatur, vt notat Nauarra, Sayrus, Suar. Bonacina, & alij *supra.*

Ab hac regula eximitur suspensus ab officio non denunciatus, si ad petitionem aliorum fidelium officia à quibus est suspensus, ministrare. Nam eo casu si à suspensione prius absolui nequit, licet poterit, & absque ulla irregularitatis poena ea officia petentibus ministrare ob Extrauag. Concilij Constant. *Ad uitanda scandala*, magis explicata in Concilio Basiliensi, & Lateranensi sub Leone X. *sess. 10. & tradit ex*

communi Henric. *lib. 13. cap. 33. n. 3.* Tolet. *lib. 1. cap. 14.* Sayrus *lib. 4. thesauri, cap. 1. num. 2.* Suar. *disp. 26. sect. 2. num. 1.* & seqq. Galpar Hurtado *tract. de suspens.* *difficult. 1. num. 1.* Quippe petitio fidelium suspendit censuræ prohibitionem, & reddit actum licitum, qui alias illicitus esset.

Verum si suspensus denunciatus sit nullatenus licet ei contra urgentissimam necessitatem, & secluso scandalo ea officia à quibus est suspensus, exercere, tamen ab aliis fidelibus postuletur, quia ea petitio iniqua est, vt postea inducta ad peccatum. Nam esto nullum sit præceptum, ex vi suspensionis, quod communicationem cum suspensio prohibeat, ideoque seclusa petitione, & inductione, seu cooperatione licite possit Minister aliisque officij diuini à suspensio peractis assistere. Vt tradit Sayrus *lib. 4. thesauri, cap. 11. num. 6.* Suar. *disp. 26. sect. 2. num. 7.* & *disp. 28. sect. 5. num. 6.* Henric. *lib. 13. cap. 33. n. 3.* Auila *3. p. 1. disp. 2. dub. 2. conel. 1.* at tamen præcepto diuino, & naturali obligatis, ne aliquo modo caula his peccati alterius, sicuti prædicti Doctores aduertunt. Quod si rogetur quod ergo priuilegium fidelium concessum est in Extrauag. *Ad uitanda scandala*, vt non teneantur vitare suspensionem non denunciatus, si suspensus etiam denunciatus non obligatur vitare? Respondeo priuilegium in eo consistere, quod ante denunciationem possunt fideles petere à suspensio administrationem Sacramentorum, iurisdictionis exercitum, & quælibet alia officia, quorum vsu per suspensionem priuilegiatus est, qui postea petitione fidelium licitus redditur. At stante denunciatione fideles nequeunt vsum officij suspensio prohibiti petere, quia petent quod illicitum: siquidem ex petitione fidelium non suspenditur prohibitio: vt bene notat Suar. *disp. 18. sect. 5. num. 7.*

Quoad poenas appostas suspensionem violentibus, dicendum est ob solam violationem suspensionis ab Ordine sacro eius officium solemnitè exercendo irregularitatem incurri: vt ex communi docent Nauarr. *cap. 27. num. 163.* Valent. *1. 4. disp. 7. q. 18. puncta.* Filliucius *tract. 17. cap. 11. q. 4.* Sayrus *lib. 4. cap. 1. num. 3.* Bonac. *tom. 1. de censur. disp. 3. punct. 4. n. 5.* Duplex pariter habet conclusio, alteram affirmatiuam, & quælibet negatiuam; affirmatiua est ob violationem suspensionis ab Ordine sacro eius officium solemnitè exercendo irregularitatem incurri, quæ colligitur expressè *ex cap. de sententia & re iudicata lib. 6.* & *cap. cum medicinalis de sententia excommunic. eodem lib.* & ex Extrauag. Pij II. incipiente: *Cum ex sacrorum*: & tradunt Nauarr. Suar. Sayrus, alique Doctores relati. Sed notanda sunt verba conclusionis, non enim ob quamcumque suspensionis ab ordine violationem incurrit irregularitas, sed ob violationem suspensionis ab Ordine sacro, nam ob violationem suspensionis ab Ordinibus minoribus receptissima sententia est irregularitatem non incurri, eo quod officia huius Ordinum cum omni sua solemnitate à laicis, sicuti a clericis prælati solent. Vt notat Sayrus *lib. 4. cap. 11. num. 9.* & latius *cap. 16. num. 11.* Bonacina *1. 1. de censur. disp. 3. punct. 4. num. 5.* Neque item ob violationem suspensionis ab Ordine sacro irregularitatem incurrit, nisi quando officium Ordinis sacri sic exercetur, vt non nisi ab insignitis eo Ordine exerceri possit. Cum ergo *supra* contingat Ep. solum, & Euangelium in Missa cani absque manipulo, vel stola ab iis qui Subdiaconatum, & Diaconatum ordinati non sunt, efficitur ea officia sic exercentes irregulares non esse, quia non censentur officium Ordinis sacri proprie, & formaliter exercere. Vt ex communi tradunt Nauarr. Sayrus, & Bonac. *supra.* Ob eandem rationem suspensus à Diuini officij, & à sacramentis irregularis non est tamen Diuini assistat, & Sacramenta recipiat, quia ea assistentia, & receptio non est exercitum Ordinis sacri, cum à laicis præstari possit, vt ex communi tradit Bonacina *disp. 3. punct. 4. n. 6.* Quomodo nec suspensus ab Ordine diaconatus, vel officio prædicandi irregularis erit, tamen cum superpellico & benedictione Sacerdotis solemnitè in Missa concionetur, quia esto officium concionandi solemnitè ex præcepto Ecclesiæ solis Diaconis competat, at non est vsus Ordinis, siquidem non ordinatis concedi Episcopo potest. Sicuti tradit Syluest. *verbo suspensio, q. 5.* Maiol. *lib. 3. de irregul. cap. 19. n. 1.* Sayrus *lib. 4. thesauri, cap. 1. num. 20.* Henric. *lib. 13. cap. 33. punct. 4. n. 6.* Gregor. de Valen. *1. 4. disp. 7. q. 18. p. 1. dub. 3.*

Aliqui hanc partem conclusionis temperant, ne procedat in violatione suspensionis ab Ordine sacro pro determinato tempore apposte, & in puram poenam delicti commissi, sed in suspensionem absolutè lata pro conuincia suspensæ contumacia. Etenim Eman. Saar. *verbo irregularitatis ex ordine ab iis, num. 7.* inquit: *Si aliquis se suspensus solum ad tempus, multi censent si celebret non fieri irregularem.* Sed hæc limitatio nullatenus admittenda est, quia aduertat expressè *cap. 1. de sententia & re iudicata in 6.* vbi Iudex ordinarius, vt delegatus qui contra iustitiam quiddam fecerit in grauem partem alterius &c. ab executione officij per annum suspenditur. Quod si suspensionem durante damnabiliter se ingerat, fert Diuini irregularitatis laqueos se inuoluit *secundum canonicas*